

SOOVITUSED

KOMISJONI SOOVITUS,

4. aprill 2014,

toiduainetes esineva kaadmiumi vähendamise kohta

(EMP's kohaldatav tekst)

(2014/193/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 292,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1881/2006, millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes, ⁽¹⁾ on sätestatud kaadmiumi piirnormid teatavates toiduainetes.
- (2) Toiduahelas olevaid saasteaineid käsitlev Euroopa Toiduohutusameti (edaspidi „EFSA“) teaduskomisjon (edaspidi „Contam-komisjon“) võttis 30. jaanuaril 2009. aastal vastu arvamuse toiduainetes esineva kaadmiumi kohta ⁽²⁾. Kõnealusel arvamuses kehtestas EFSA uue lubatava nädaladoosi (TWI) 2,5 µg/kg kehakaalu kohta. Aruandes „Contam-komisjoni 2009. aastal kehtestatud kaadmiumi lubatava nädaladoosi ümberhindamine“ ⁽³⁾ võttis EFSA arvesse FAO/WHO ühise lisaainete ekspertkomisjoni (JECFA) ⁽⁴⁾ hiljuti tehtud riskihindamist ja kinnitas lubatavat nädaladoosi 2,5 µg/kg kehakaalu kohta.
- (3) Contam-komisjoni teaduslikus arvamuses jõuti järeldusele, et Euroopa riikides on toidust saadava kaadmiumi lubatav nädaladoos ligikaudu või veidi rohkem kui 2,5 µg/kg kehakaalu kohta. On võimalik, et teatavates elanikkonnarühmades ületatakse lubatud nädaladoosi umbes kaks korda. Contam-komisjon järeldas veel, et kuigi tõenäoliselt ei avalda selline kaadmiumi kogus inimese neerudele kahjulikku mõju, tuleks inimeste kokkupuudet kaadmiumiga siiski vähendada.
- (4) Contam-komisjoni esitatud teadusliku arvamuse kohaselt omastatakse suurem osa kaadmiumit toidust, mis kuulub järgmistesse toiduainetühmadesse: teravili ja teraviljatooted, köögivilid, pähklid ja kaunvilid, tärkliserikas juurköögivilid või kartul ning liha ja lihatooted. Suurim kaadmiumisisaldus on kindlaks tehtud järgmistes toiduainetühmades: merevetikad, kala ja mereannid, šokolaad ja eriotstarbeks mõeldud toit ning seemned, õliseemned ja söödav rups.
- (5) Kaadmiumi piirnormid on 2001. aastal kehtestatud mitmesuguste toiduainete puhul, sealhulgas teravili, köögivilid, liha, kala, mereannid, rups ja toidulisandid. Võttes arvesse EFSA hiljutisi järeldusi, kaalutleti uute piirnormide kehtestamist imikutoidus ning šokolaadis ja kakaotoodetes ja eeldatakse, et need piirnormid võetakse varsti vastu.
- (6) Pärast Contam-komisjoni esitatud teaduslikku arvamust kaadmiumi kohta uuris komisjon ka võimalusi vähendada mõnda kaadmiumi olemasolevat piirnormi sellistes toiduainetes, millega kokkupuude on kõige suurem (nt teravili, köögivilid, kartul).
- (7) Komisjon leiab, et piirnormide viivitamatut vähendamist oleks raske saavutada. Kaadmiumi esinemine toiduainetes ei ole ühtne, vaid väga erinev sõltuvalt näiteks kasvukoha geograafilisest asukohast (pinnases erineva tase-mega loodusliku kaadmiumi esinemine, mis on tingitud kõnealuse aine erinevast jaotumusest maakoost, mullast kaadmiumi kättesaadavusest (mullast erinevas koguses aine taimedesse edastamine sõltuvalt mulla pH-st ja mulla muudest koostisosadest), kaadmiumi erineva akumulatsioonitasemega erinevatest taimesortidest, kuid ka sellistest inimtekkelistest teguritest nagu põllumajanduses reoveesetete, sõnniku või fosfaatväetiste kasutamine ning muud

⁽¹⁾ ELT L 364, 20.12.2006, lk 5.

⁽²⁾ *The EFSA Journal* (2009) 980, 1–139.

⁽³⁾ *The EFSA Journal* (2011); 9(2):1975.

⁽⁴⁾ WHO Food Additives Series 64, 73rd meeting of the Joint FAO/WHO Expert Committee on Food Additives (JECFA), World Health Organisation, (WHO — Toidu lisaainete seeria 64, FAO/WHO ühise lisaainete ekspertkomisjoni (JECFA) 73. istung, Maailma Terviseorganisatsioon) Genf, 2011.

tegurid. Seoses kaadmiumi esinemisega fosfaatväetistes, mille suhtes töö jätkub, on komisjon teadlik vajadusest võtta meetmeid vastavalt kaadmiumi ja kaadmiumoksiidiga seotud ohu vähendamise strateegiale, mille ta võttis vastu 2008. aastal ⁽¹⁾.

- (8) Mõned leevendamismeetodid toiduainetes esineva kaadmiumi vähendamiseks on juba küll olemas, aga läheb veel aega, kuni põllumajandustootjad ja toidukäitlejad neid täielikult rakendavad. Mõnel juhul on vaja olemasolevaid meetodeid spetsiaalselt kohandada põllukultuuride ja geograafiliste piirkondade suhtes, mille jaoks need on ette nähtud, ning neid meetodeid põllumajandustootjatele paremini tutvustada, et vähendada kaadmiumisisaldust toidus keskmise või pika aja vältel. Seepärast on asjakohane, et liikmesriigid võtavad vajalikke meetmeid tagamaks, et põllumajandustootjatele tutvustatakse juba olemasolevaid leevendamismeetodeid ning alustatakse või jätkatakse tegevust, et vähendada kaadmiumisisaldust toidus. Vajaduse korral tuleks teha täiendavaid teadusuuringuid ja uurimisi, et kõrvaldada võimalikud lüngad leevendamismeetodeid käsitlevates teadmistes.
- (9) Rakendatud meetmete edusammude mõju tuleks korrapäraselt kontrollida ja sellest komisjonile teatada. Kaadmiumi kohta tuleks koguda täiendavaid andmeid ja need korrapäraselt EFSA-le esitada, et komisjon saaks olukorra 31. detsembriks 2018 ümber hinnata eesmärgiga otsustada uute asjakohaste meetmete üle,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA SOOVITUSE:

- 1) Liikmesriigid peaksid tagama, et põllumajandustootjad ja toidukäitlejad rakendavad järk-järgult toidus (eelkõige teraviljas, köögiviljas ja kartulis) esineva kaadmiumi sisalduse vähendamise leevendamismeetmeid. See hõlmab põllumajandustootjatele ja toidukäitlejatele tuntud leevendamismeetmete tutvustamise ja edendamise tõhusaid meetodeid.
- 2) Liikmesriigid peaksid tagama, et kui on vaja täiendavaid teadmisi sobiva leevendamismeetme kindlaksmääramiseks (näiteks teatava kultuuri või konkreetse geograafilise piirkonna kohta), tehakse uurimisi ja teadusuuringuid, et täita neid lünki teadmistes.
- 3) Liikmesriigid peaksid korrapäraselt jälgima rakendatud leevendamismeetmetega saavutatud edu, kogudes andmeid toidus esineva kaadmiumi sisalduse kohta. Liikmesriigid peaksid tagama, et:
 1. analüüsitulemused edastatakse korrapäraselt EFSA-le ühtse andmebaasi koostamiseks ning
 2. käesoleva soovitusel rakendamise edusamme käsitlev aruanne antakse Euroopa Komisjonile detsembris 2015, millele järgneb lõpparuanne hiljemalt veebruaris 2018. Kõnealustes aruannetes tuleks erist tähelepanu pöörata kaadmiumisisaldusele, mis on piirnormide lähedal või ületavad neid.
- 4) Proovide võtmine ja analüüsid tuleb läbi viia vastavalt komisjoni 28. märtsi 2007. aasta määruse (EÜ) nr 333/2007 (milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsimeetodid plii, kaadmiumi, elavhõbeda, anorgaanilise tina, 3-MCPD ja benso(a)püreenisisalduse ametlikuks kontrolliks toiduainetes) ⁽²⁾ sätetele.

Brüssel, 4. aprill 2014

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Tonio BORG

⁽¹⁾ Komisjoni teatis ohtlikkuse hindamise tulemuste ja ohu vähendamise strateegia kohta järgmiste ainete puhul: kaadmium ja kaadmiumoksiid (ELT C 149, 14.6.2008, lk 6).

⁽²⁾ ELT L 88, 29.3.2007, lk 29.